

Het ideale maa imoment

Laat en nat voorjaar zorgt voor 'stuntwerk tussen de buien door'

Wachten met maaien voor een structuurrijkere snede? Of toch maaien voor hogere voedingswaarden per kg droge stof? Het optimale maaimoment bepalen is al niet gemakkelijk, terwijl dit jaar maar weer duidelijk wordt dat het weer uiteindelijk allesbepalend is.

Het wisselvallige voorjaarsweer schopt het geplande beweiding- en maaischema van de negentig melkkoeien van Jan en Rina de Jong uit Benschop (Utrecht) behoorlijk in de war. 'De koeien konden begin april weliswaar naar buiten, maar normaal gesproken hebben we eind april al een belangrijk deel van de eerste snede onder het plastic. Nu is het half mei en zitten we nog steeds te wachten tot we de laatste percelen kunnen maaien', vertelt Jan de Jong. Het heeft net weer geregend wanneer De Jong uitlegt dat hij pas in de eerste week van mei de maaier uit de schuur haalde. In drie keer binnen een week kuilde hij in eigen beheer 30 hectare in. 'Het klinkt misschien achterhaald, maar wij maaien altijd nog in dienst van de beweiding. We proberen tijdig te starten met maaien om groeitrappen te maken. Daardoor kunnen we

de koeien dikwijls tot halverwege juli op het groen weiden.' Half mei moet 8 hectare van het 50 hectare tellende bedrijf nodig gemaaid worden. Dat wordt voor het grootste deel over de eerder gemaakte kuil ingekuuld. 'We halen het hele plastic eraf en proberen de eerste snede laagsgewijs in te kuilen', legt De Jong zorgvuldig uit. 'Over het algemeen is het eerst gemaaid gras aan de jonge kant terwijl het laatst gemaaid aan de grove kant is. Door laagsgewijs in te kuilen kom je tot een mooi gemiddelde.' De Jong liet vorig jaar van de 45 hectare eerste snede kuil een gewasanalyse maken waaruit bleek dat het gemiddelde drogestofpercentage op 48 lag en de gehalten 925 VEM, 82 DVE en 33 OEB bedroegen. De gehalten aan NDF, ADF en ADL lagen respectievelijk op 458, 299 en

27. Het ruwecelstofgehalte bedroeg 260 en het suikergehalte lag in tegenstelling tot veel voorjaarskuilen nog op 129. 'Dat we een goed suikergehalte hadden werd mede veroorzaakt doordat we het gras goed droog konden inkuilen. In het conserveringsproces in de kuil gaat bij te nat gras veel suiker verloren', zo beredeneert De Jong, die vanwege zijn geloofsovertuiging regelmatig zijn eigen inbreng op het inkuilresultaat relativeert. Dit jaar verwacht hij een lager suikergehalte: 'Tijdens het schudden plakte het gras lang

niet zo aan de banden als vorig jaar.' Over een te lage structuurwaarde in het gras maakt Jan de Jong zich geen zorgen door de mengkuil voorjaarsgras en omdat hij de melkkoeien in de winter voert met een kuiluthaalwagen. Bovendien wordt bovenop de voorjaarskuil nog 50 cm maïs ingekuuld zodat het winterrantsoen nog twintig procent maïs bevat. 'We voeren ze 5 tot 6 keer per dag in kleine hoeveelheden. Echt uitzoeken is er daardoor niet bij en zo krijgen we veel ruwvoer in de koeien.'

Geen structuurproblemen

Achter de nieuwe stal van Bram en Laurens Korevaar uit Molenaarsgraaf (Z.H.) ligt halverwege de maand mei ook al een flink deel van de nieuwe wintervoorraad. In de eerste week van mei werd driekwart van de eerste snede gras gemaaid en ingekuuld. 'Ongeveer 40 procent en daarmee droog genoeg', schat Laurens Korevaar het drogestofgehalte. De familie Korevaar zette dit jaar tijdig de maaier in het gras. 'Over grasgroei hebben we op veengrond in het voorjaar nooit te klagen', vertelt Korevaar.

Jos van der Grift: 'Eind mei eerste maaisnede is in jaren niet gebeurd'

'Een aartje in het gras, dat is niet erg en eigenlijk een mooi moment om te maaien. Maar inmiddels zie je sommige graspercelen volledig in bloei staan omdat het weer het maaien niet toelaat. Voor veel veehouders in Noord-Nederland betekent het dat eind mei de eerste snede gemaaid wordt. Dat is in jaren niet zo laat gebeurd.' Jos van der Grift, productmanager rundvee bij De Heus Brokking Koudijs, schetst de situatie helder en constateerde via versgrasmonsters dat het ruweiwitpercentage met het zwaarder worden van het gewas flink onder druk is komen te staan. 'Het geluk is dat er veel-

al laat is bemest waardoor er weinig meststoffen verloren zijn gegaan. Daardoor kunnen de gehalten nog enigszins meevallen.' De graskuilen die in de eerste meiweek zijn gemaakt kunnen volgens Van der Grift mede daarom wel 17 tot 18 procent ruw eiwit bevatten. 'De eerste snedes begin mei zullen soms een lagere structuurwaarde en ADL bevatten. Maar met zo'n latere snede die nu nog op het land staat wordt er nog genoeg structuur binnengehaald om straks een compleet winterrantsoen te maken.'

'Veen zorgt voor een vroege groeistart en wanneer je zuinig bent geweest op de grasmat, vroeg hebt bemest, kun je vroeg aan de slag. Bewust langer laten staan voor voldoende herkauwactiviteit is hier niet nodig. De structuurwaarde in gras van veengrond is eigenlijk nooit een probleem.' De familie Korevaar heeft 35.000 vleeskuijken en melkt 40 koeien op 29 hectare grasland. Vanwege de uiergezondheid wordt er drie keer per dag gemolken en gedurende de zomer gaan de koeien tussen twee van de drie melkbeurten naar buiten. Naast de bierbostel en pulp hebben ze 's nachts onbeperkt kuilgras tot hun beschikking. 'Ik ben niet zo'n maisfan en bovendien past zomergras prima in het rantsoen.' Zomergras uit ronde balen bevatte vorig jaar een ruwecelstofgehalte van 269, en NDF, ADF en ADL gehalten van respectievelijk 548, 295 en 28. 'In de baal blijf je de broei voor en blijft het smakelijk. Want eigenlijk is de smakelijkheid van het gras belangrijker dan die laatste VEM of de laatste suiker. Het is veel meer waard wanneer ze een halve kilo droge stof extra opnemen.'

Korevaar is daarom geen voorstander van erg droge graskuilen. 'We hebben wel eens kuilen gehad van richting 50 procent droge stof, maar dan heb je veel sneller broei. Dit voorjaar is het overigens erg moeilijk om dergelijke kuilen te krijgen. We zijn nu erg gelukkig dat we begin mei al het meeste hebben gemaaid. Je kun het allemaal wel prachtig op de perfecte lengte willen maaien, maar het is dit voorjaar wel een beetje stunten tussen de buien door.'

Jaap van der Knaap

Jan de Jong: 'Maaien altijd nog in dienst van de beweiding'

Laurens Korevaar: 'Structuurrijk gras nooit een probleem op veengrond'